

ความนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีจิตความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับเจตนาการณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ห้องถูนและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของห้องถูน (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542)

จากการวิจัย และติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรในช่วงระยะ 6 ปีที่ผ่านมา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2546 ก., 2546 ข., 2548 ก., 2548 ข.; สำนักงานเลขานุการสถาการศึกษา, 2547; สำนักผู้ตรวจราชการและติดตามประเมินผล, 2548; สุวิมล ว่องวานิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย, 2547; Nutravong, 2002; Kittisunthorn, 2003) พบว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีจุดเด่นหลายประการ เช่น ช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษาทำให้ห้องถูนและสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของห้องถูน และมีแนวคิดและหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวบ่งได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของหลักสูตรหลายประการทั้งในส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำเสนอหลักสูตร ถูกปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้มาก ทำให้เกิดปัญหาหลักสูตรแน่น การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐานส่งผลต่อปัญหาการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน รวมทั้งปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สรติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวทางการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สถาบันพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) ซึ่ง

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุค พัฒนาระบบที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มี ทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จากข้อค้นพบในการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมา ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการพบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทึ้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดคุณลักษณะ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้น ได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ใน หลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียน ได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐาน ทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ

เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้ จัดทำขึ้นสำหรับห้องถันและ สถานศึกษา ได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่ จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้ ช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ เห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วยให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับห้องถันและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำ หลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่อง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโฉนดระหว่างสถานศึกษา ดังนั้นในการพัฒนา หลักสูตรในทุกระดับต้องแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึงสถานศึกษา จะต้องละเอียดท่อนคุณภาพตามมาตรฐานการ

เรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ ทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน mü่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมุนย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มิจิตสำนึกร่วมกับความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะ พื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสา gland
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยึดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกรอบ ระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตาม หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกรักในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการ ปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกรักภรรยาและครอบครัว ภักดีต่อประเทศและศาสนาพุทธ รักษาความสะอาด รักษาความสงบเรียบร้อย รักษาความปลอดภัย รักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจ รักษาความมั่นคงทางการเมือง รักษาความมั่นคงทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิต สาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขอจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคม ได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสดงให้ความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสนา กษัตริย์
2. ชื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อุ่นใจ พอดี
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบท และจุดเน้นของตนเอง

การบูรณาการของหลักสูตร

1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้
3. ความสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น

เกณฑ์การจบหลักสูตร

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษาเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

- (1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตามโครงการสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
- (2) ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- (3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- (4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- (5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

2. เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

- (1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม ไม่เกิน 81 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 63 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด
- (2) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 63 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต
- (3) ผู้เรียนมีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในระดับผ่าน เกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- (4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- (5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

3. เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

- (1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า 81 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 39 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

(2) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชา พื้นฐาน 39 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า 38 หน่วยกิต

(3) ผู้เรียนมีผลการประเมิน การอ่าน กิจกรรมที่และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามที่สถานศึกษากำหนด

(4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ สถานศึกษากำหนด

(5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ สถานศึกษากำหนด

สำหรับการจบการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การศึกษาเฉพาะทาง การศึกษาสำหรับผู้มี ความสามารถพิเศษ การศึกษาทางเลือก การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส การศึกษาตามอัธยาศัย ให้ คณะกรรมการของสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ตามหลักเกณฑ์ในแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐานสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ทำไมต้องเรียนการงานอาชีพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพมาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแบ่งปันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข

เรียนรู้อะไรในการงานอาชีพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวันการช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และสังคม ได้แก่สภาพเศรษฐกิจที่พอดี ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจ และภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถและความถาวรสันดิhip และความสนใจของตนเอง

การอาชีพ เป็นสาระเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพ เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสม เห็นคุณค่าของอาชีพสุจริตและเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เข้าใจวิธีการทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และส่วนรวม ใช้วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ ถูกต้องตรงกับลักษณะงาน มีทักษะกระบวนการทำงาน มีลักษณะนิสัยการทำงานที่กระตือรือร้น ตรงเวลา ประทับใจ ปล่อยด้วย สะอาด รอบคอบและมีจิตสำนึกรักการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เข้าใจประโยชน์ของสิ่งของ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน มีความคิดในการแก้ปัญหาหรือสอนของความต้องการอย่างมีความคิดสร้างสรรค์

จบหัวข้อคุณศึกษาปีที่ ๖

เข้าใจการทำงานและปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอน มีทักษะการจัดการ ทักษะการทำงานร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและมีความคิดสร้างสรรค์ มีลักษณะนิสัยการทำงานที่แข็งแกร่ง อดทน รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีมารยาท และมีจิตสำนึกรักในการใช้ชีวิตริพฟ้าอย่างประหมัดและคุ้มค่ารู้และเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพ รวมทั้งมีความรู้ ความสามารถและคุณธรรมที่สัมพันธ์กับอาชีพ

จบหัวข้อคุณศึกษาปีที่ ๓

เข้าใจกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน มีทักษะ การแสดงหาความรู้ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการ มีลักษณะนิสัยการทำงาน ที่เสียสละ มีคุณธรรม ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง และมีจิตสำนึกรักในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอย่างประหมัดและคุ้มค่า

เข้าใจแนวทางการเลือกอาชีพ การมีเจตคติที่ดีและเห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพ วิธีการหางานทำ คุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการมีงานทำ วิเคราะห์แนวทางเข้าสู่อาชีพ มีทักษะพื้นฐาน ที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ และประสบการณ์ต่ออาชีพที่สนใจ และประเมินทางเลือกในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ ความถนัด และความสนใจ

สาระที่ 1 การดำเนินชีวิตและครอบครัว

**มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ
ทักษะ**

กระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มี

คุณธรรม

และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
เพื่อการดำเนินชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัด								
ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3
1. บวกวิธีการ ทำงานเพื่อ ช่วยเหลือ ตนเอง	1. บอก วิธีการและ ประโยชน์	1. อธิบาย วิธีการและ ประโยชน์	1. อธิบาย เหตุผลใน การทำงาน	1. อธิบาย เหตุผลในการ ทำงานแต่ละ ขั้นตอน	1. อภิปราย แนวทาง ในการ ทำงานตาม ที่กำหนด	1. วิเคราะห์ ขั้นตอน การทำงานตาม ที่กำหนด	1. ใช้ทักษะ [*] การแสวงหา ความรู้เพื่อ [*] พัฒนาการ	1. อภิปราย ขั้นตอนการ ทำงานที่มี ประสิทธิภาพ
2. ใช้วัสดุ อุปกรณ์และ เครื่องมือจ่าย ๆ ในการ ทำงานอย่าง ปลอดภัย	เพื่อ ช่วยเหลือ ตนเองและ ครอบครัว	ช่วยเหลือ ตนเองเพื่อ [*] ครอบครัว	เบื้องหนา ยที่ [*] บรรลุ	เบื้องหนา ยที่ [*] การทำงาน	กระบวนการ การทำงาน แต่ละ ขั้นตอน	กระบวนการ การทำงาน แต่ละ ขั้นตอน	2. ใช้ กระบวนการ การทำงาน ด้วย แก้ปัญหาใน กระบวนการ	2. ใช้ทักษะ [*] การทำงาน ร่วมกันอย่างมี คุณธรรม
3. ทำงานเพื่อ [*] ช่วยเหลือ ตนเอง	และ เครื่องมือ	เครื่องมือตรง กับลักษณะ งาน	ขั้นตอน	ขั้นตอน การทำงาน	จัดการใน ทักษะการ ทำงาน	เสียงสัล จัดสินใจ	3. มี โดยใช้ทักษะ [*] การทำงาน	โดยใช้ทักษะ [*] การทำงาน เพื่อการ
จะต้องรีบ และตรงเวลา	อย่าง เหมาะสม	เป็นขั้นตอน ตาม	รับผิดชอบ และ ซื่อสัตย์	ความคิด ถาวรสํารค์	การทำงาน	การทำงาน และการ ทำงาน	และใช้ ทรัพยากร ในการ ทำงาน	และใช้ เวลา
			3. ปฎิบัติ อย่างมี ความสำาค	3. ปฎิบัติ มีการยาทใน สามารถกับ การทำงานกับ การเข้ากัน	3. ปฎิบัติ มีการยาทใน การทำงาน	ในการ ทำงาน	การทำงานอย่าง ประทัย และคุ้มค่า	การทำงานอย่าง สิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด								
ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3
	3. ทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเองและครอบครัวอย่างปลอดภัย	รับคอม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	การทำงานและการใช้พลังงานและทรัพยากรในการทำงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า	ครอบครัว 4. มีจิตสำนึกรักใน การใช้พลังงานและทรัพยากรในการทำงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า	กับครอบครัวและผู้อื่น			

สาระที่ 2 การอาชีพ

**มาตรฐาน ๑ ๒.๑ เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เทื่องแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ
มีคุณธรรมและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ**

ตัวชี้วัด								
ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3
-	-	-	1. อธิบาย ความหมาย และความสำคัญ ของอาชีพ	1. สำรวจ ข้อมูล เกี่ยวกับ อาชีพ ต่างๆ ใน ชุมชน 2. ระบุความ แตกต่างของ อาชีพ	1. สำรวจตนเอง เพื่อวางแผนใน การเลือกอาชีพ 2. ระบุความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมที่ สัมพันธ์กับ อาชีพที่สนใจ	1. อธิบายแนวทาง ในการเลือกอาชีพ 2. มีเจตคติที่ดีต่อ การประกอบอาชีพ 3. เห็นความสำคัญ ของการสร้างอาชีพ	1. อธิบายการ เสริมสร้าง ประสบการณ์ อาชีพ 2. ระบุการเต็รียม ตัวเข้าสู่อาชีพ 3. มีทักษะพื้นฐาน ที่จำเป็นสำหรับ การประกอบ อาชีพที่สนใจ	1. อกิจกรรมการหา งานด้วยวิธีที่ หลากหลาย 2. วิเคราะห์ แนวทางเข้าสู่ อาชีพ 3. ประเมิน ทางเลือกในการ ประกอบอาชีพที่ สอดคล้องกับ ความรู้ ความถนัด และความสนใจ ของตนเอง

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นกับหลักสูตรแกนกลาง

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	สอดแทรก	เพิ่มเติม
มาตรฐาน ๒.๑ เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เทื่องาน แนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรมและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ	ป 5/1 สำรวจข้อมูลที่เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ●อาชีพต่างๆ ในชุมชน - คำขาย - เกษตรกรรม - รับจ้าง - รับราชการ พนักงานของรัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> ●อาชีพต่างๆ ในชุมชน - คำขาย - เกษตรกรรม - รับจ้าง - รับราชการ พนักงานของรัฐ หรืออาชีพอื่นๆ ในชุมชน ของนักเรียนที่นักเรียนมีความสนใจ หรือสนใจ ที่จะประกอบอาชีพในอนาคต เพื่อคุ้มครองครอบครัว 	✓	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา (ปรับปรุงปีการศึกษา 2564)

ระดับประถมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้	เวลาเรียน					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	80	80	80	120	120	120
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	80	80	80	80	80	80
○ ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40
○ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม						
○ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม	80	80	80	80	80	80
○ เศรษฐศาสตร์						
○ ภูมิศาสตร์						
สุขศึกษาและพลศึกษา	40	40	40	80	80	80
ศิลปะ	40	40	40	80	80	80
การทำงานอาชีพ	40	40	40	40	40	40
ภาษาอังกฤษ	120	120	120	80	80	80
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	840	840	840	840	840	840
รายวิชาเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น	ปีละไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง/ปี (ร.ร.เปิด 120 ชั่วโมง/ปี)			ปีละไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง/ปี (ร.ร.เปิด 160 ชั่วโมง/ปี)		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120
● กิจกรรมแนะแนว/● กิจกรรมโตไปไม้กาง	40	40	40	40	40	40
● กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี	30	30	30	30	30	30
● กิจกรรมซัมมร์/ชุมนุม	40	40	40	40	40	40
● กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์	10	10	10	10	10	10
รวมเวลาทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมง/ปี					

- หมายเหตุ**
- ปรับวิชาพัฒนาผู้เรียน ป.1,ป.2,ป.3 โดยลด 1 หน่วยกิต
  - ปรับวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ป.1,ป.2,ป.3 โดยเพิ่ม 1 หน่วยกิต
  - ปรับวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ป.1,ป.2,ป.3 โดยลด 1 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา (ปรับปรุงปีการศึกษา 2564)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้	เวลาเรียน		
	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		
	ม.1	ม.2	ม.3
ภาษาไทย	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
คณิตศาสตร์	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)
☐ ประวัติศาสตร์ ☐ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ☐ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ☐ เศรษฐศาสตร์ ☐ ภูมิศาสตร์	40 (1นก.)	40 (1นก.)	40 (1นก.)
	120 (4 นก.)	120 (4 นก.)	120 (4 นก.)
สุขศึกษาและพลศึกษา	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)
ศิลปะ	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)
การทำงานอาชีพ	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)
ภาษาอังกฤษ	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	880	880	880
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120
☒ กิจกรรมแนะนำ/ ☒ กิจกรรมトイใบไม้โถง ☒ กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี ☒ กิจกรรมชุมชน/ชุมนุม ☒ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์			
รายวิชาเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเด่น	มีเวลาเรียน 45 ชั่วโมง 3 ปี		
รวมเวลาทั้งหมด	ปีละไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง		
	ไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง/ปี		

โครงสร้างหลักสูตรรายวิชา (ชั้นปี) (ปรับปรุงหลักสูตรปีการศึกษา 2564)
โรงเรียนบ้านหนองตาแಡ้ม (ราชประชานุภูมิ)
สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาแಡ้ม อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	
รายวิชา/กิจกรรม	เวลาเรียน (ชั่วโมง/ปี)
รายวิชาพื้นฐาน	840
ท15101 ภาษาไทย	160
ค15101 คณิตศาสตร์	160
ว15101 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	120
ส15101 สังคมศึกษา	80
ส15102 ประวัติศาสตร์	40
พ15101 สุขศึกษาและพลศึกษา	80
ศ15101 ศิลปะ	80
ง15101 การงานอาชีพ	40
อ15101 ภาษาอังกฤษ	80
รายวิชาเพิ่มเติม	160
ง15201 คอมพิวเตอร์	40
ส15235 หน้าที่พลเมือง	40
ศ15201 ดนตรีในท้องถิ่น (วงปีพาทย์มอญ)	40
อ15202 ภาษาอังกฤษ	40
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120
กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	-
■ กิจกรรมแนะแนว/ ■ กิจกรรมトイไปไม้โกง	40
■ กิจกรรมนักเรียน	
ลูกเสือ/เนตรนารี	30
ชุมชน/ชุมนุม	40
■ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	1,120

หมายเหตุ ลดเวลา 2 ชั่วโมง

ตัวชี้วัดรายวิชาการงานอาชีพ

๑ 15101 การงานอาชีพ รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง หน่วยกิต : ๑

สาระที่ ๑ การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ๑.๑ เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกรักในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
1. อธิบายเหตุผลการทำงานแต่ละขั้นตอนถูกต้องตามกระบวนการทำงาน	<p>◆ ขั้นตอนการทำงาน เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานตามกระบวนการ โดยทำตามลำดับขั้นตอนที่วางไว้ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การซ่อนแซม ซัก ตาก เก็บ รีด พับเลือฟ้า - การปลูกพืช - การทำปัญชิครัวเรือน
2. ใช้ทักษะการจัดการในการทำงาน อ่าย่อเป็นระบบประณีต และมีความคิดสร้างสรรค์	<p>◆ ทักษะการจัดการเป็นการจัดระบบงานและระบบคน เพื่อให้ทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดโต๊ะอาหาร ตู้อาหาร ตู้เย็นและห้องครัว - การทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม - การซ่อนแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน - การประดิษฐ์ของใช้ ของตกแต่งจากวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในห้องถิ่น - การจัดเก็บเอกสารสำคัญ - การดูแลรักษาและใช้สมบัติส่วนตัว

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความคิดสร้างสรรค์ มี 4 ลักษณะประกอบด้วย ความคิดวิเครื่ม ความคล่องใน การคิด ความยืดหยุ่น ในการคิด ความคิดละเอียดลออ ◆ ความประณีตเป็นลักษณะนิสัยในการทำงาน
3. ปฏิบัติตนอย่างมีมาตรฐานในการทำงานกับสมาชิกในครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> ◆ มาตรฐานในการทำงานกับสมาชิกในครอบครัว
4. มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การมีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่าเป็นคุณธรรมในการทำงาน

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เทื่องแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
1. สำรวจข้อมูลที่เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน <ul style="list-style-type: none"> - ค้าขาย - เกษตรกรรม - รับจำนำ - รับราชการ พนักงานของรัฐ
2. ระบุความแตกต่างของอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความแตกต่างของอาชีพ <ul style="list-style-type: none"> - รายได้ - ลักษณะงาน - ประเภทกิจการ ◆ ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับอาชีพ <ul style="list-style-type: none"> - ทำงานไม่เป็นเวลา - การยอมรับนับถือจากสังคม - มีความเสี่ยงต่อชีวิตสูง

กระบวนการเรียนรู้

ฝึกฝนทักษะการทำงาน มุ่งเน้นการทำงานในชีวิตประจำวัน เพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม ที่ว่าด้วยงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ งานธุรกิจ และงานอื่นๆ ฝึกวิธีการทำงานด้วยตนเอง ตั้งแต่การวิเคราะห์งาน การวางแผนทำงาน การปฏิบัติงาน และการประเมินผลการทำงาน ทั้งทำงานเป็นรายบุคคลและทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้เด็กสามารถทำงานได้บรรลุเป้าหมาย และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ด้วยการรู้จักบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่ม มีทักษะในการฟัง-พูด มีคุณธรรมในการทำงานร่วมกัน สามารถสรุปผลและนำเสนอรายงาน ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

- การทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง มุ่งเน้นการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ทำงานให้เกิดผลอย่างเป็นขั้นตอนตามกระบวนการ การทำงาน ด้วยความสะอาด รอบคอบ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน และเลือกใช้อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับประเภทและลักษณะของงาน เริ่มจากการแต่งกาย การเก็บของใช้ การหินจับและใช้ของใช้ส่วนตัว การจัด เตรียมอุปกรณ์การเรียน การทำความสะอาดรองเท้า กระเป่านักเรียน การทำความสะอาดห้องเรียน การจัดโต๊ะ ตู้ชั้นในห้องเรียน**

- การทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัว เน้นบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบงานบ้านของสมาชิกในบ้าน การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และสร้างลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน มีความกระตือรือร้น ตรงเวลา สามารถจัดสรรเวลาต่างๆ ให้สมดุล ได้ ได้แก่ การจัด วาง เก็บเสื้อผ้า/รองเท้า การเลือกใช้เสื้อผ้า การช่วยครอบครัวเตรียม ประกอบอาหาร การล้างจาน การปัดกวาด เช็ดถูบ้านเรือน เป็นต้น**

- สร้างนิสัยการเป็นผู้ผลิต ผู้สร้างสรรค์ มุ่งเน้นให้ผู้เรียน ได้แสดง才华 ข้อมูลความรู้ต่างๆ ด้วยการศึกษา ค้นคว้า การรวบรวม ผล การสังเกต การสำรวจ และการบันทึก จัดลำดับความคิดหรือจินตนาการอย่างเป็นขั้นตอน นำไปสู่การวางแผน เกิดความคิด หาวิธีการแก้ปัญหา รู้จักสังเกต วิเคราะห์ สร้างทางเลือก และประเมินทางเลือก เพื่อขอข้อเสนอแนะ สื่อสารให้ผู้อื่นเข้า ใจ เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ในการแก้ปัญหา และสนองความต้องการอย่างสร้างสรรค์ โดยนำความรู้มาใช้กับกระบวนการเทคโนโลยี สร้างสิ่งของเครื่องใช้ วิธีการ หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิตและกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้**

- การศึกษาสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ที่ถูกสร้างมาให้มีรูปร่างแตกต่างกัน ตามหน้าที่ใช้สอย และฝึกฝนการใช้ให้ถูกวิธี ปลอดภัยต่อการทำงาน จนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และถูกต้อง เช่น แปรรูปสีฟัน หม้อหุงข้าว กระทะ ปากกาดินสอ ฯลฯ**

- การสร้างของเล่นหรือของใช้อายุ่งเป็นขั้นตอน ตั้งแต่กำหนดปัญหาหรือความต้องการ**

รวบรวมข้อมูล ออกแบบ ถ่ายทอดความคิดเป็นภาพร่าง 2 มิติ 3 มิติ ก่อนลงมือสร้างและประเมินผล รวมถึง การนำเสนอสิ่งของกลับมาใช้ซ้ำ ลดการใช้ทรัพยากรหรือเลือกใช้เทคโนโลยีที่ไม่มีผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสร้างเอกสารเพื่อใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น บัตรอวยพร รายงาน นิทานประกอบภาพ เป็นต้น

- นำเสนอด้วยภาษาไทย หลากหลายลักษณะ เช่น นำเสนอหน้าชั้นเรียน จัดทำ

เอกสาร

รายงาน ป้ายประกาศ สื่อคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

จัดประสบการณ์ในอาชีพต่างๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้เห็น ได้ฝึกปฏิบัติกรรมที่เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองถนัดและสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงานอาชีพ เห็นคุณค่าของงานอาชีพสูง แต่เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เช่น การจัดนิทรรศการ บทความสมมติ ฯลฯ อันจะนำไปสู่การรู้จักตนเองด้านความรู้ ความสามารถ ทัศนคติ ศักยภาพ วิสัยทัศน์ แนวโน้มด้านอาชีพที่ต้องการของตลาดแรงงาน ที่เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัด และทักษะทางด้านอาชีพก่อนตัดสินใจเลือกอาชีพ

การออกแบบการเรียนรู้

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากการเป็นผู้ชี้นำผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกและส่งเสริมสนับสนุนนักเรียน โดยใช้วิธีการต่างๆ อย่างหลากหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์ความรู้ และนำความรู้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้นำเสนอทฤษฎีและเทคนิคไว้ในการเรียนการสอนต่างๆ มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เช่น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning - BBL) ที่เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่อิงผลวิจัยทางประสาทวิทยา ซึ่งได้เสนอแนะ ไว้ว่า ได้ตามธรรมชาติที่มนสมองเรียนรู้ได้อย่างไร โดยได้กล่าวถึงสร้างที่แท้จริงของสมองและการทำงานของสมองมนุษย์ที่มีการปรับเปลี่ยนไปตามขั้นตอนของการพัฒนา ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นกรอบคิดของการสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning - PBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาภายใต้การแนะนำของผู้สอน ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและช่วยกันค้นหาคำตอบ โดยอาจใช้ความรู้เดิมมาแก้ปัญหา หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับการแก้ปัญหา นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาสรุปเป็นข้อมูลในการเก็บปัญหา แล้วช่วยกันประเมินการแก้ปัญหาเพื่อใช้ในการเก็บปัญหาครั้งต่อไป สำหรับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบพหุปัญญา (Multiple Intelligences) เป็นการพัฒนาองค์รวมของนักเรียนทั้ง สมองด้านซ้ายและสมองด้านขวา บนพื้นฐานความสามารถและสติปัญญาที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล มุ่ง หมายจะให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ภายใต้ความหลากหลายของวัฒนธรรมหรือ สภาพแวดล้อม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ(Cooperative learning) เป็นจากการจัดสถานการณ์และบรรยากาศ ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันฝึกให้นักเรียนที่มีลักษณะทางสติปัญญาและความร่วมมือกันทำงานเป็น กลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้า

การจัดการเรียนรู้แบบใช้หัวใจความคิด 6 ใบ (Six thinking Hats) ให้นักเรียนฝึกดึงความสามารถและ ตอบคำถามที่ใช้ความคิดในลักษณะต่างๆ โดยสามารถอธิบายเหตุผลประกอบหรือวิเคราะห์วิจารณ์ได้ การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา(Problem Solving) เป็นการฝึกให้นักเรียนเรียนรู้จากการ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการทำความเข้าใจปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา และตรวจสอบหรือ มองย้อนหลัง

การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project Work) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ส่งเสริม ให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการแล้วหาความรู้หรือค้นคว้าหาคำตอบ ในสิ่งที่ผู้เรียนอยากรู้ หรือลงสืบด้วยวิธีการต่างกันอย่างหลากหลาย

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ(Active learning) ให้นักเรียนได้ทดลองทำด้วยตนเอง เพื่อจะได้ เรียนรู้ขั้นตอนของงาน รู้จักวิธีแก้ปัญหาในการทำงาน

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างผังความคิด (Concept Mapping) เป็นการสอนด้วยวิธีการจัดกลุ่ม ความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์กันระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงมา โดยนำเสนอเป็น ภาพหรือเป็นผัง

การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experience learning) เป็นการจัดกิจกรรมหรือจัด ประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เรียกกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะใหม่ๆ เจตคติ ใหม่ๆ หรือวิธีการคิดใหม่ๆ

การเรียนรู้โดยการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดง บทบาทในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น โดยอาจกำหนดให้แสดงบทบาทสมมติที่เป็นพฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือแสดงพฤติกรรมในบทบาทของตนเองในสถานการณ์ต่างๆ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมสะเต็มศึกษา (STEM Education) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ บูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์เข้าด้วยกัน เพื่อให้นักเรียนได้วาง

ตัวเองคิดกัน วิเคราะห์ ออกแบบ สร้างชิ้นงานและปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา และการสร้างชิ้นงานที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1. แจ้งให้นักเรียนทราบมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล เกณฑ์การผ่านมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

โดยกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็น ร้อยละ เป็นรายวิชา รายปี/ภาค ดังนี้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของแต่ละสาระกำหนดสัดส่วนของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ดังนี้

1.1 การวัดและประเมินระหว่างเรียน เป็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นระหว่างการกรรมการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยสัดส่วนของ

1.1.1 คะแนนของตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

1.1.2 คะแนนของการวัดและประเมินผลงานผู้เรียน

1.1.3 คะแนนของพฤติกรรมผู้เรียน

1.1.4 คะแนนการปฏิบัติอื่นๆที่ผู้สอนกำหนด

1.2 การวัดและประเมินผลปลายปี/ปลายภาค เป็นการวัดและประเมินผลจากการตรวจสอบภาคปฏิบัติหรือภาคความรู้ของผู้เรียนของแต่ละรายวิชาที่กำหนดระยะเวลาไว้ชัดเจนตามตารางการวัดและประเมินฝ่ายวิชาการกำหนด

1.3 การกำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับปลายปี/ปลายภาคเป็น 80 : 20

2. แจ้งให้นักเรียนทราบคุณลักษณะพึงประสงค์ของโรงเรียน วิธีการประเมินผลและเกณฑ์การตัดสิน โดยนักเรียนมีพฤติกรรมในแต่ละคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนด และผ่านการประเมินอย่างต่อเนื่องทั้ง ในและนอกห้องเรียนและมีผลการประเมินในระดับ “ดีเยี่ยม” “ดี” และ “ผ่าน” ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติงานเป็นนิสัย และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและชุมชน

ดี หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติตามกฎหมายที่เงื่อนไขที่กำหนด

3. แจ้งให้นักเรียนทราบมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน วิธีการประเมินและเกณฑ์การตัดสิน โดยนักเรียนมีมาตรฐานการอ่านคิดวิเคราะห์ผ่านการประเมินอย่างต่อเนื่อง และหรือ การประเมินปลายปี/ภาค และมีผลการประเมิน ในระดับ “ดีเยี่ยม” “ดี” และ “ผ่าน” ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ที่มีคุณภาพดี เลิกศอยู่เสมอ

ดี หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

ผ่าน หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ที่มีข้อบกพร่อง บางประการ

4. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบ ความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของผู้เรียน โดยก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนจะต้อง ตรวจสอบความรู้ทักษะและความรู้ต่างๆ ของผู้เรียนที่เป็นพื้นฐานของเรื่องใหม่ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสม

5. ระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้สอนประเมินผลการเรียนของนักเรียนเป็นระยะๆ เพื่อ ตรวจสอบพัฒนาการของนักเรียนว่าบรรลุผลมาตรฐาน / ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการ จัดการเรียนรู้ เมื่อมีนักเรียนไม่ผ่านการประเมินให้ครูจัดกิจกรรมสอนซ้อมเสริมหรือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และประเมินจนกว่าจะผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่โรงเรียนกำหนด

6. ใช้ตัวเลขแสดงผลการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ โดยนำผลการประเมินระหว่างเรียนรวมกับคะแนน ประเมินปลายปี/ภาค ตามสัดส่วนที่โรงเรียนกำหนด แล้วนำมาเปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียนโดยใช้ตัวเลข แสดงระดับผลการเรียน 8 ระดับคือ “4” “3.5” “3” “2.5” “2” “1.5” “1” “0” ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนน
4	ดีเยี่ยม	80 - 100
3.5	ดีมาก	75 - 79
3	ดี	70 – 74
2.5	ค่อนข้างดี	65 - 69
2	ปานกลาง	60 – 64
1.5	พอใช้	55 - 59
1	ผ่านเกณฑ์ขึ้นต่ำ	50 – 54
0	ต่ำกว่าเกณฑ์	0 - 49

7. ให้ใช้คำว่า “ดีเยี่ยม” “ดี” และ “ผ่าน” ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ การประเมินความสามารถในการอ่าน กิจวิเคราะห์ และเขียน สำหรับการประเมินในแต่ละรายวิชา

สื่อและแหล่งเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยผู้สอนและผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ หรือเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ดังนี้

1. ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หรือห้องสมุดหน่วยงานอื่น ๆ
2. แหล่งวิทยาการทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งให้บริการความรู้ในเรื่องต่าง ๆ
3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชุมชุมชนที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ ประสบความสำเร็จในงาน อาชีพที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ฯลฯ
4. สถานประกอบการต่าง ๆ สถานประกอบการวิชาชีพอิสระ โรงงานอุตสาหกรรม โรงแรม หน่วยงานวิจัยในท้องถิ่น ซึ่งให้บริการความรู้ ฝึกอบรมเกี่ยวกับงานและวิชาชีพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่น
5. สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ วารสาร หนังสืออ้างอิง หนังสือพิมพ์ ฯลฯ
6. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น อุทยานแห่งชาติ สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์ สวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์พืช
7. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต ชีดี – รอม วีซีดี วีดีทัศน์ CAI Online ฯลฯ

คำอธิบายรายวิชาการงานอาชีพ

๑ 15101 การงานอาชีพ	รายวิชาพื้นฐาน	กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	เวลาเรียน ๔๐ ชั่งโมง	หน้าหนัง : ๑

อธิบายเหตุผลขั้นตอนการทำงานแต่ละขั้นตอนถูกต้องตามกระบวนการทำงาน เช่น การซ้อมแซม ซัก ตาก เก็บรีด การพับเสื้อผ้า การปลอกพืช การทำบัญชีครัวเรือน ฝึกปฏิบัติทักษะ การจัดการในการทำงานอย่างเป็นระบบประณีตและมีความคิดสร้างสรรค์ เช่น การจัดโต๊ะอาหาร ตู้อาหาร ตู้เย็นและห้องครัว การทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม การซ้อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน การประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น การจัดเก็บเอกสารสำคัญ การดูแลรักษาและใช้สมบัติส่วนตัวสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ หรืออาชีพอื่นๆ ในชุมชนของนักเรียนที่นักเรียนมีความสนใจ ที่จะประกอบอาชีพในอนาคตเพื่อดูแลครอบครัว โดยระบุความแตกต่างและข้อควรคำนึงเกี่ยวกับอาชีพ

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการในการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกรักในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในการดำรงชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัด

๑ 1.1 ป.5/1 , ป.5/2, ป.5/3, ป.5/4

๑ 2.1 ป.5/1 , ป.5/2

รวมทั้งสิ้น ๒ มาตรฐาน ๖ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาการงานอาชีพ

๑ 15101 การงานอาชีพ

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เวลาเรียน 40 ชั่วโมง

น้ำหนัก : 1

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียน	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
1	งานบ้านเพื่อครอบครัว	มาตรฐานการเรียนรู้ ๑.๑ ป ๕/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ๑.๑ ป ๕/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ๑.๑ ป ๕/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ๑.๑ ป ๕/๔	1. บ้าน ห้องนอน ห้องครัว ห้องนั่งเล่น หรือ ห้องรับแขก ห้องน้ำ 2. การเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำความสะอาดบ้าน 3. การออกแบบตกแต่งภายในและบริเวณบ้าน	5	10
2	การซ่อมแซมเสื้อผ้า	มาตรฐานการเรียนรู้ ๑.๑ ป ๕/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ๑.๑ ป ๕/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ๑.๑ ป ๕/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ๑.๑ ป ๕/๔	1. เสื้อผ้า ชนิดและการเลือกซื้อเสื้อผ้า การทำความสะอาด การจัดการขัดเก็บ และการซ่อมแซม เสื้อผ้า	5	10
3	อาหารและการประกอบอาหาร	มาตรฐานการเรียนรู้ ๑.๑ ป ๕/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ๑.๑ ป ๕/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ๑.๑ ป ๕/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ๑.๑ ป ๕/๔	1. อาหาร การเตรียมการ ก่อนรับประทานอาหาร 2. รู้จักสมุนไพร การทำน้ำสมุนไพร 3. การเก็บอาหารไว้นานๆ 4. ประโยชน์การอนอมอาหาร	5	10

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียน	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
4	งานปลูกผักสวนครัว	มาตรฐาน 1.1 ป 5/1 มาตรฐาน 1.1 ป 5/2 มาตรฐาน 1.1 ป 5/3 มาตรฐาน 1.1 ป 5/4	1. วิธีการ และขั้นตอนในการปลูกพืช 2. การเลือกใช้ การเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงานเกษตร 3. การขายพันธุ์ การเตรียมดิน 4. การเก็บเกี่ยว พืชผักสวนครัว	5	10
5	งานช่างในบ้าน	มาตรฐาน 1.1 ป 5/1 มาตรฐาน 1.1 ป 5/2 มาตรฐาน 1.1 ป 5/3 มาตรฐาน 1.1 ป 5/4	1. แนะนำอาชีพสู่ชีวิต 2. ความสำคัญของการประกอบอาชีพ 3. แนวทางการนำเทคโนโลยีมาพัฒนางาน	5	10
6	การสร้างสรรค์งานประดิษฐ์	มาตรฐาน 1.1 ป 5/1 มาตรฐาน 1.1 ป 5/2 มาตรฐาน 1.1 ป 5/3 มาตรฐาน 1.1 ป 5/4	1. การออกแบบ ประดิษฐ์ ประกอบหรือติดตั้ง 2. การบำรุงรักษา ซ่อมแซม สิ่งของต่างๆ	5	20
7	งานธุรกิจในชีวิตประจำวัน	มาตรฐาน 1.1 ป 5/1 มาตรฐาน 1.1 ป 5/2 มาตรฐาน 1.1 ป 5/3 มาตรฐาน 1.1 ป 5/4	- ธุรกิจ ปัจจัยที่จำเป็น หน้าที่ ประเภท กระบวนการทำงาน และ การจัดการธุรกิจ - พลังงานในการทำงาน ธุรกิจ	4	10

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียน	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
8	งานอาชีพสุจริต	มธุ ง 2.1 ป 5/1 มธุ ง 2.1 ป 5/2	1. แนะนำอาชีพสุจริต 2. ความสำคัญของการประกอบอาชีพ 3. แนวทางการนำเทคโนโลยีมาพัฒนางาน	4	10
คะแนนระหว่างปี				-	70
ทบทวน /สอบปลายภาค				-	30
รวมเวลาเรียนทั้งปี / คะแนน				40	100

อภิธานศัพท์

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

กระบวนการกลุ่ม

กระบวนการในการทำงานกลุ่ม มีขั้นตอน ดังนี้ การเลือกหน้ากากกลุ่ม การกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของงาน วางแผนการทำงาน แบ่งงานตามความสามารถของแต่ละบุคคล ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน

การดำรงชีวิต

เป็นการทำงานในชีวิตประจำวัน เช่น ครอบครัว ชุมชน และสังคมที่ว่าด้วย งานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ งานธุรกิจ และงานอื่นๆ

การทำงานเพื่อการดำรงชีวิต

เป็นการทำงานที่จำเป็นเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น ครอบครัว และสังคม ไม่ได้ในสภาพเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความ มั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้คืนพบรความสามารถ ความอนุเคราะห์และความสนใจของ ตนเอง ทำงานบรรลุเป้าหมาย ทำงานอยู่กวี ทำงานเป็นขั้นตอน ทำงานเป็นระบบ มีความคิด สร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ รักษาสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา

เป็นกระบวนการที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เกิดความคิดหาวิธีการแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอน การสังเกต การวิเคราะห์ การสร้างทางเลือก และการประเมินทางเลือก

ทักษะการจัดการ

ความพยายามของบุคคลที่จะจัดระบบงาน (ทำงานเป็นรายบุคคล) และจัดระบบคน (ทำงานเป็นกลุ่ม) เพื่อให้ทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะกระบวนการทำงาน

การลงมือทำงานด้วยตนเอง โดยมุ่งเน้นการฝึกวิธีการทำงานอย่างสำคัญ ทั้งการทำงานเป็นรายบุคคล และการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้สามารถทำงานได้บรรลุเป้าหมายได้แก่การวิเคราะห์งาน การวางแผนในการทำงาน การปฏิบัติงานและการประเมินผลการทำงาน

ทักษะการทำงานร่วมกัน

การทำงานเป็นกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ทำงานอย่างมีกระบวนการตามขั้นตอนการทำงาน และฝึกหลักการทำงานกลุ่ม โดยรู้จักบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่ม มีทักษะในการฟัง พูด มีคุณธรรมในการทำงานร่วมกัน สรุปผลและนำเสนอรายงาน

ทักษะการแสดงความรู้

วิธีการและการกิจที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงหาข้อมูลความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องหรือเนื้อหา นั้นๆ ได้แก่ การศึกษาค้นคว้า การรวบรวม การสังเกต การสำรวจ และการบันทึก

สาระที่ 2 การอาชีพ

การจำลองอาชีพ

เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพที่สถานศึกษาจัดทำให้เสมอจริงเพื่อให้ผู้เรียน มีทักษะการทำงานอาชีพ เทื่อนคุณค่าของงานอาชีพสุจริต และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เช่น การจัดนิทรรศการ บทบาทสมมุติ ฯลฯ

การประเมินทางเลือกอาชีพ

เป็นการรู้จักตนเองด้านความรู้ ความสามารถ ทัศนคติ ศักยภาพ วิสัยทัศน์ แนวโน้ม ด้านอาชีพที่ต้องการของตลาดแรงงาน ที่เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัด และทักษะทางด้านอาชีพ

การอาชีพ

เป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่จำเป็นที่จำเป็นต่ออาชีพ เห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมและเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสม เห็นคุณค่าของอาชีพสุจริตและเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

ทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพ

ประกอบด้วย ทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสดงออกความรู้